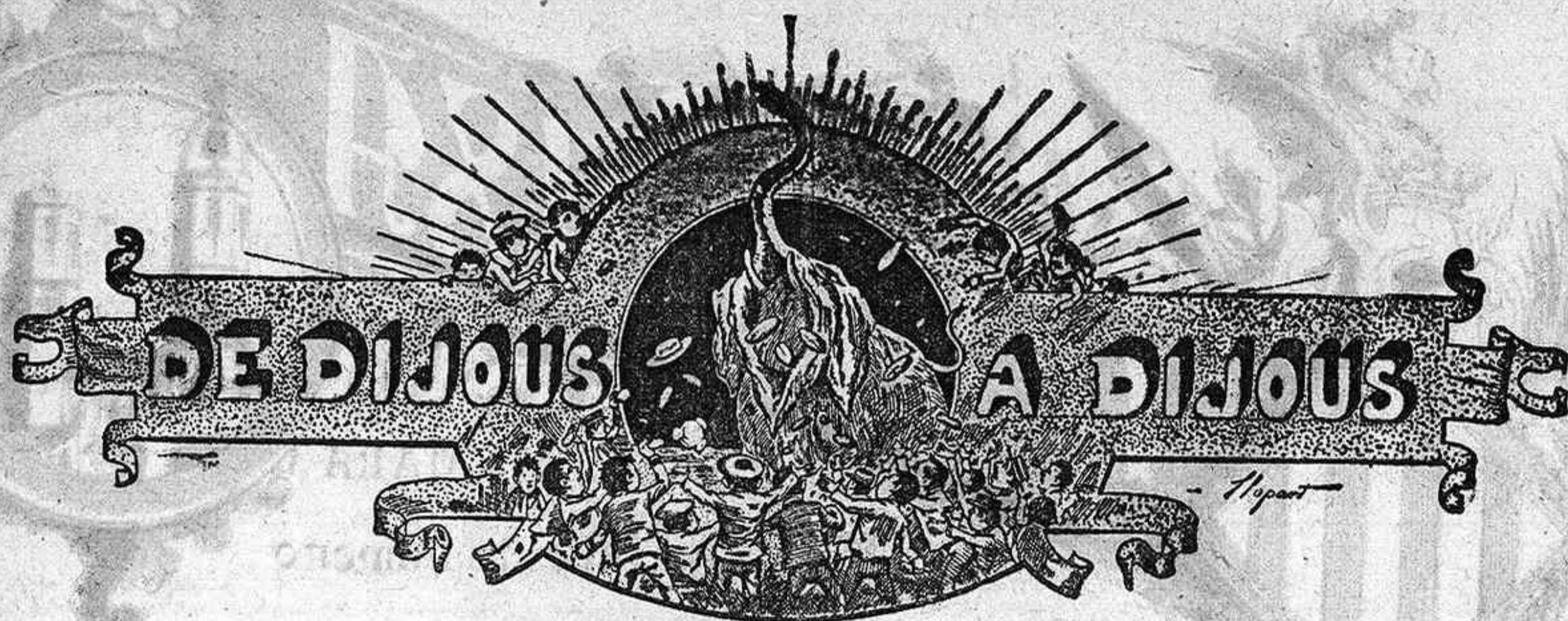

No fá bravatas la Lola
de sens igual valentia,
pero, diu que si volia
als *coinos*, ella sola
y ab poch temps, extingiria.

Còpia fot. de A. Esplugas

HAN transcorregut pochhs días d' ensá que 'ls ayguats han deixat erms nostres riquíssims camps dels marges dels Besós y del Llobregat, deixant en la miseria á tantas y tantas familias que viuen de la terra, y... com si res hagués succehit.

¡Trist es l' haver de confessarho! Catalunya, qu' es la primera comarca que acut moral y materialment á aliviar las desgracias ajenas; que sempre que s' ha tractat d' aliviar á las regións germanas s' ha distingit ab son desprendiment dictat pe 'ls sentiments humanitaris que cobetja en grau superlatiu; que á la mes petita indicació per medi de la premsa no li dolen prendas pera aixugar llágrimas y consolar positivament á sos compatriotas sense distinció d' ideas regionalistas y olvidant fins sas propias necessitats, no ha estat pas corresposta com se mereixia pe 'ls individus de sa familia nacional, may sigui sino per alló de la reciprocitat.

Se 'ns objectará que las inundacions de que han sigut víctima nostras planas marginals dels dos rius esmentats son cosinas germanas de las que ensemps han perjudicat considerablement també á moltas altrás regións; pero, com siga que n' hi haurá algunas que no han rebut ara tan com la catalana-barcelonina, y quan s' han trobat en aquet cas han rebut la mar de socorros catalans, fins al extrém de rebre carrers de casas (com quan aquellas inundacions d' Andalusía), 'ns sembla que per virtut dels estragos materials ocasionats per aqueix buydament dels núvols que ha arribat á negar talment pobles enters ahont may s' havia vist una barca, com no fos dibuixada, 'ns sembla — repetim — que aqueixas regións no castigadas, donchs, tan com la nostra podrian haver fet un punt dels seus tornantnos la pilota y haurian quedat bé, relativament: pero, ningú 's recorda de lo passat y... qui jemega ja ha rebut y qui tinga mals-de-cap que se 'ls passi.

¡Quan hasta 'l Govern, de la manera mes... oficial que pot ferse, s' excusá de contribuir al alivi dels catalans aygalits perque 'l pressupost no ho permetia!...

Vull dir que tot es ploure sobre mullat.

*
**

'Ls efectes d' una intencionada noticia publicada per un diari, referent á que la «Caixa d' Ahorros» tenia invertida una important cantitat en fransas, no varen

poguer ser mes desastrosos pera 'ls pobres capitalistas d' aquella Caixa; escampantse l' alarma per tots 'ls pisos dels barris baixos y atrayant á la Plassa de Sant Jaume y Carrer de la Ciutat grant munió d' imponents que arrivavan á imposar y á imposarse per pó de perdre 'ls fruyts de sas costosas economías.

La tal noticia, tan com podia ser inspirada pe 'ls mes lloables sentiments humanitaris, podia ser redactada per l' esperit de fer mal, no als interessats, sino á la Junta del Establiment, la qual per lo que sembla y de la manera que s' ha portat en aqueixas circumstancias, no ha desmentit per res la respectabilitat que s' ha meregut sempre per sa enteresa llegendaria.

Es mes de sentir lo que ha passat en aqueix assumpto, en quan ni hi havia motiu sério para fundar l' alarma, ni encare que hagués existit un poch de fonament en que basarla, era suficient pera obligar á fer quá á tota una récula de ciutadans de bona fé, perque si per alló de 'l diari ho porta.

Afortunadament, s' ha desvanescut 'l bum-bum que tan tenia esporuguits als humils banquers de la Caixa d' Ahorros, á quins no 'ls queda altre recurs, als mes desconfiats, que fer llibreta nova; aixó si antes no s' han cuidat de treure 'ls d' apuros 'ls amichs de lo dels altres que prou vigilavan per aquells voltants, segons diuen, donantse 'l cas de haverloshi ahorrat á molts lo treball d' endurse 'n á casa 'ls seus ahorros per excés de previsió.

Aqueixas bolas de neu fetas corre per alarde de noticierisme ó per altres fins disfressats sont molt sovint d' efectes contraproduhents y fan mes mal que bé, com en lo present cas, resultant en perjudici directe dels desconfiats, que, si tenian á recó una poma per la sed, haurán fet aixut ó haurán de beure á galet.

La prova evident de que resultá una papa la fatal nova sigué que, mentres varen retornarse 'l dissapte 72 000 duros als poruchs, varen ingressarne 6,000 de novas imposicions.

PEPET DEL CARRIL.

HISTORIA D' UN NAS

No sé si per ferme hermós
ó per volguersem rifar...
lo cert es, qu' un nas tan gros
los meus pares 'm van dar,
que... *pale lo menos dos!*

Ja al obrí 'ls ulls á la vida
'ls presents, fenthi gran broma,
varen dir:—¡Quina surtida!
¡Aquest si qu' entra á la midal
Es un nas... ¡que sembla un homel

Y fins á l' Ajuntament,
del Civil en lo llibrás,
va *sentarhi* l' escribent:
Nascuts.—Un nen... ab un nas...
que... sembla un nas, ab un nen!

Lo bateig va ferse ab pompa
y al preguntar lo vicari:
—¡Nena ó nen?...

L' *estrafalari*
del padrí, digué—¡una *trompa!*
¿Y quin nom li dem?

—¡Nassaril!
Y «Nassaril» 'm va quedar,
y no n' estich descontent
puig no 's podia trobar
altre nom mes escayent,
ab la *trompa* que 'm van dar.

Los dos primers anys de vida
vaig fer lo que fa tothom;
sols tinch present que la dida
deya que semblava «un plom»
la meva *penca* malehida.

Y la pobra, s' exclamava
perque, encare que xuclava
pitjor qu' una sangonera,
tot lo que 'l nas m' avansava
quedava 'l cos endarrerat!

Per fi, va arribar l' instant
de caminá y per mes pena,
lo nas 'm pesava tant
que duya un pes á l' esquena
per por de caure endavant.

Mes per xó, la vritat es
que de caure jo me 'n reya,
puig per mes que no portés
gorra de cop, de nas queya
y al cap no m' hi feya res.

Ja ben cumplerts 'ls set anys
y passats aquells afanys,
va portarme 'l pare á estudi
y al entrarhi ¡Deu m' ajudi!
¡Quina gresca 'ls meus companys!

Lo mestre, prou m' ensenyava
mes la lletra no m' entrava,
y 'm feya está *en creu* primé...
mes luego, un xicot posava
del meu nas, á coll-y-bé!

Quant feya una malifeta
la ma 'm posava ben dreta
per pergarmhi, pro ¡qu' es cas!...
¡Sempre, sempre la *palmeta*
'm queya demunt del nas!

D' escriure, no vaig poguer
apendren y 'l nas va ser
lo causant, perque 'm calia
posar tan lluny lo paper
qu' ab los ulls... ¡no 'l distingíal...

Per fi, un jorn, lo pare al veure
que may mes un sabi fora
deixarho corre va creure,
y un jorn d' estudi, 'm va treure
tot dihent;—Nassaril, es hora
de que miris endavant,
que 'm portas un gasto gros
y 'ls temps per gastos no están;
¿qué vols ser?

—¡Músich com vos!
—¡Músich?... ¡Donchs anem sonant!

Y encabint á sobre meu
la *trompa* va dirme:—¡Alón!
Si 't queixavas d' una creu
ja 'n tens dugés... ¡Au, fill meu!
¡Es hora de corre mon!

Y ell devant y jo al detrás
tots dos bufant á compás
'ns lluhia molt 'l pel...
¡Sino hagués sigut pe 'l nas
m' hauria cregut al cell...
Mort lo pare, doní á dida
l' instrument artificial,
y avuy 'm guanyo la vida
gracias á la bona mida
de una *trompa* natural.

Com sé ferhi mil diabluras,
m' afanyo ab ella 'ls sigróns.
Faig l' *orgue* en oficis bons
desmamo també criaturas
y al teatro imito 'ls trons.

Veyentme igual qu' un mussol
sens ningú que 'm dés consol
vaig buscá una companyia.
¡Quina mossa la Maríal!
¡Talent era un raig de soll!

Vaig quedar tan emprendat
d' aquella ingrata Mariona
que 'ls curiosos del vehinat
fins deyan si la minyona
'm dava cervell de gat...

Mes... no passá d' un desvari
perqu' ella un jorn 'm va dí:
—Dexemho corre Nassaril...

Un nas tan *estrafalari*
com lo teu, no fa per mí!
—Pro dona—vaig replicar
¡Així 'm romps las oraciós?

Pénsathil!...

—No hi vull pensar...
Ab tan nas, no 'm vull casar...
¡no 'ns podriam fer petons!
Y res; no ho volgué compendre.
¿Ella recular?... ¡qu' es cas!
¡Quina enrabiada vaig pendrel!
Tan va sé 'l que 'm vaig encendre
qu' ab poch mes, ¡'m tallo 'l nas!
Mes luego, la sana rahó
va dirme—Nassaril... no.
Resignat... prengo per Deu
qu' á un home que té 'l nas teu
li cal molta reflexiól...

Avuy ja sols tinch fatleras
pe 'l solet. M' hi estench un jas
y 'm contemplo horas enteras
las moscas... ¡com fan carreras
de caballs, damunt mon nas!

No mes m' amohina 'l vent...
De frente ab la *proa* 'l tallo...
Si 'm ve per *ponent* no encallo.
Mes de costat, francament,
m' hi enrabio y m' hi barallo.

Puig bufant demunt del nas
no 'l puch resistí y 'm torsa
y haig de rendirme al seu pas.
'M te de veni á la forsa
pe 'l devant ó pe 'l detrás!...

¡Ja al mon, cap consol me queda!
¡Ja 'l cap del nas se 'm refreda
y 'm sento caure la gota...
(qu' ab lo gros de ma *tarota*
ompla sempre una galleda).

Quan la mort geli mos brassos
deixaré 'ls meus bens escassos
per un ninxo, ab uns lletreros
que diguin:

—Llevat *Cis-neros*
Nerón y... l' *Home de ls Nassos*,
may ningú ha tingut la creu
(que 's diu «nas» á tot arreu)
tan molsuda y tan pesada,
com l' infelis qu' aquí jeu
baix d' esta llosa ignorada.»

Y després deixaré escrit
aquet paper, pe 'l fosser:
«Cal tenirvos advertit.
Que 'm poseu, es menester,
de costat, en l' etern llit...»

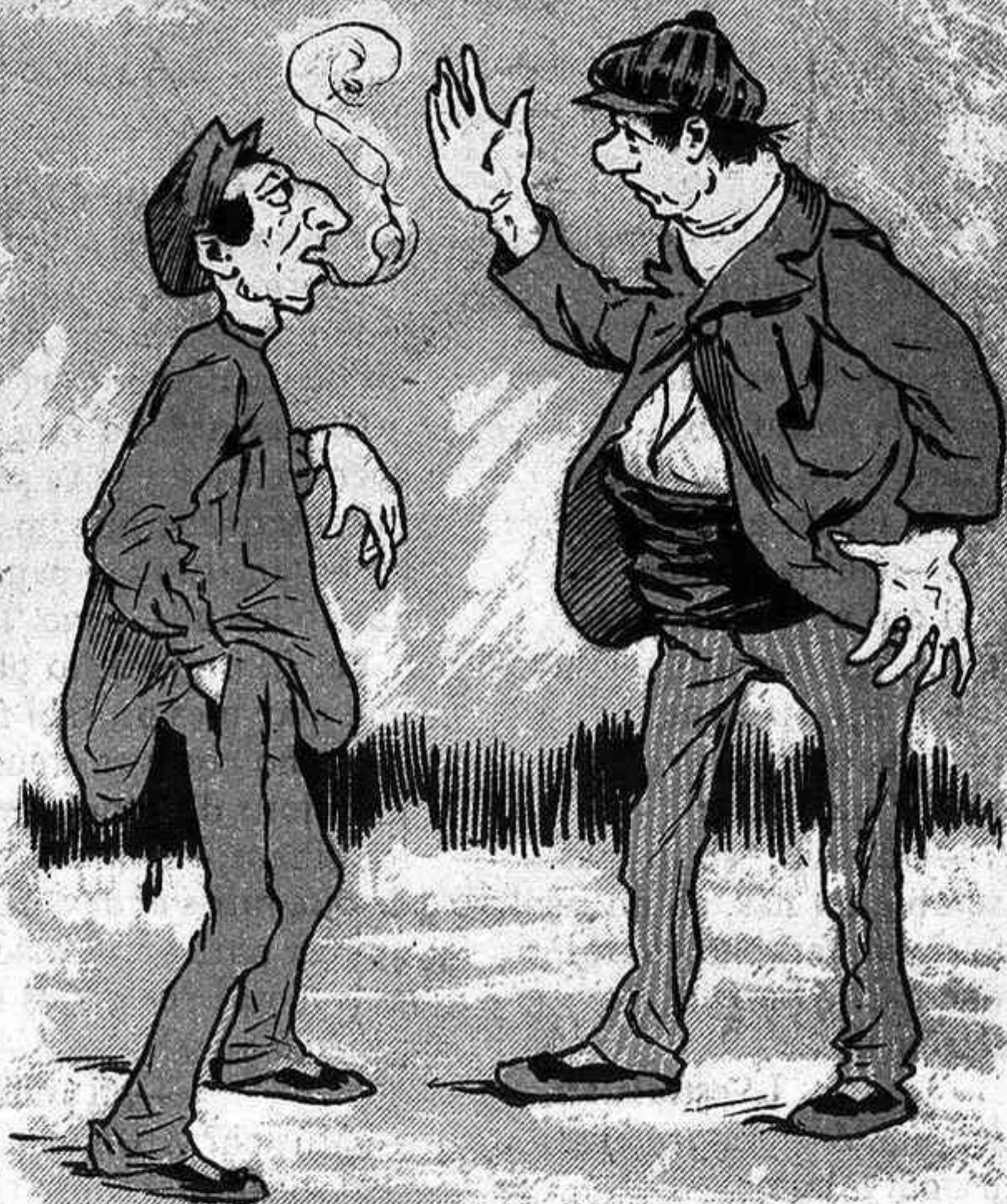
Si boca amunt me possessiu,
de nas al cel tocaria...
Si cara avall m' enterressiu,
la *penca*... per mes que fessiu
¡per l' altre mon surtiria!»

M. RIUSECH.

LA TOMASA
ENGRUNAS

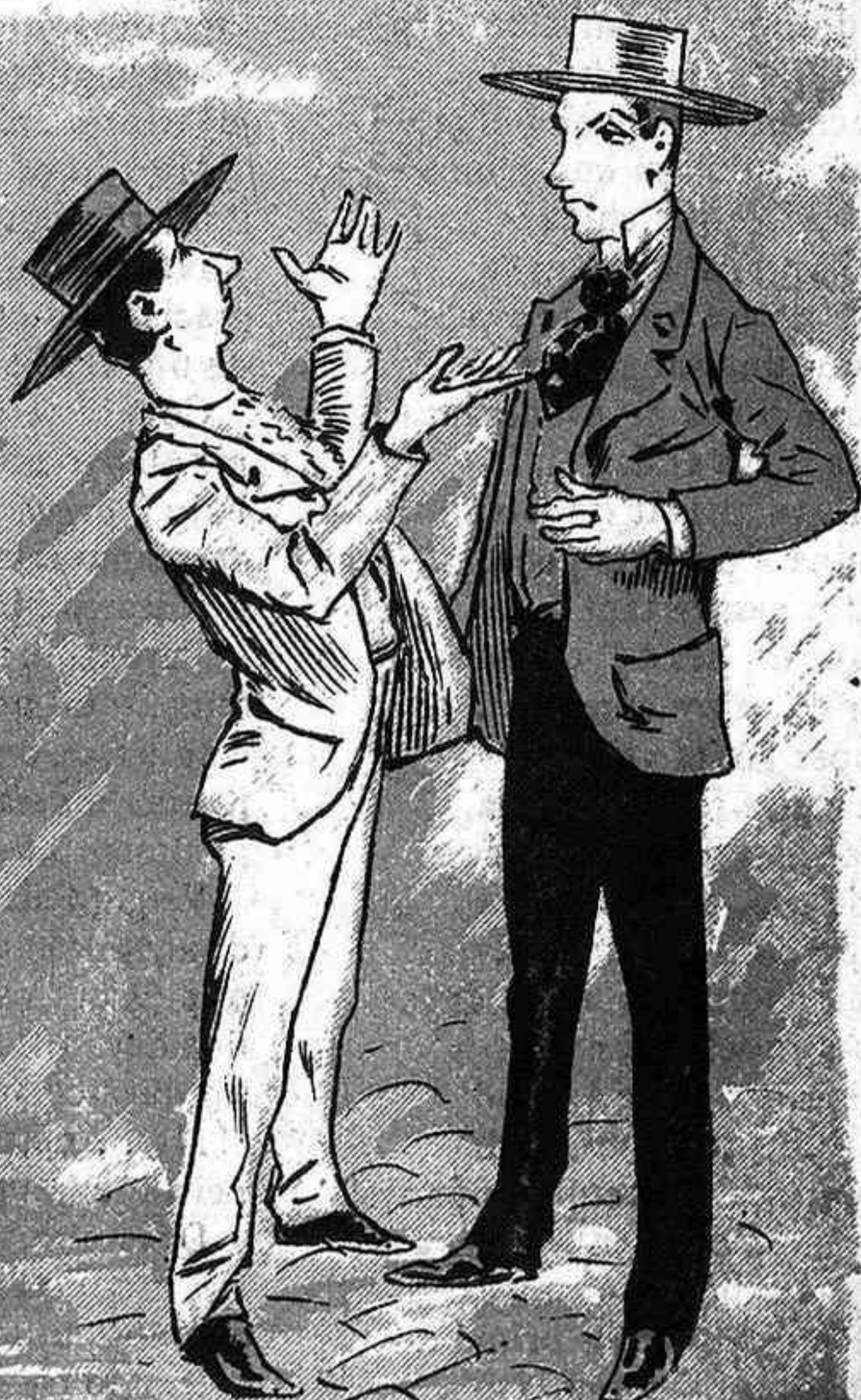
— ¡M' estimarás sempre?
— Sí;
Matilde meva. t' ho juro.
— ¿De debó? Donchs, bueno, Pau
ara necessito un duro.

— ¿Veus aquesta má?
— Sí; sembla un pá de tres lliuras.
— Donchs, ab aquesta 't clavaré la primera
bufa, y la segona ab la má que 'm queda de
repuesto, qu' es un pá de nou lliuras ab torna.

— Suposém que 'm trobés *infraganti* ab la
senyora de vosté ¿que faría?
— No; agafemho per un altre cantó: Figu-
ris que fugissin tots dos ¿sab que faría?
— ¿Alguna desgracia!
— No... 'l compadiría, per mussol.

— ¿Que no va serhi vosté al estreno de la
meva obra? ¡Va tenir un éxit ruidós! Miri:
un del galliner va dispararme dos tiros...

LA TOMASA
LO FILL PRÓDIGH

— Ben vingut siau, Massó!
— ¡Ab bons ulls la Patria us mira!
— ¿Que porteu aquí, un lleó?
— ¡No qu' es un gosset de fira!

Las fillas de Donya Elena

Tres eran, tres, las hijas de Elena, tres eran, tres... y ninguna era buena. Lo mateix pot dirse de las tres noyas casadoras que té la meva vehina. Y no obstant, tant aquesta com lo seu marit, don Hipólit, van dihent tot lo día á qui vol sentirlos, que la Paca es un àngel, la Pona un trós de pá y la Lola un pou de bondat.

Ben mirat, per xo, no ho son de dolentas, porque, que se sàpiga, no han fet mal á ningú, sino molt al contrari... procuran complaure á tothom, sobre tot als joves que las visitan ab intenció—segons ells diuhen—de casarse. Lo mal, al cap de vall, no 'l fan á ningú mes, que á n' ellas mateixas. Y analisant bé lá cosa, no es seva la culpa, sino dels seus pares, que á imitació de molts beneyts que 's figuran que las noyas han de treures prompte de casa, las entregarian al primer *perdis* que 's presentés á demanar-loshi la má de las sevas fillas, ab la mateixa satisfacció del comerciant que logra desferse d' una pessa tarada.

Inútil dir que tots los *tenorios* de vehinat acudeixen á casa D.ª Elena, com la mosca á la mel.

Si assegurés que per aquella casa hi han desfilat mes de cinchcents homes, entre solters, casats y viudos, potser me quedaria curt. Es clar, com que 'l que 's dirigeix a alguna filla de don Hipólit, ja li donan tot fet y pastat.

Qu' un subjecte 's passeja dos días seguits per la acera de devant, sense decidirse á pujar la escala y demanar *formalment* á una de las noyas...; donchs, ja tenim á don Hipólit, que se li presenta, y ab veu paternal li diu:

—Dispensi, jove. ¿Pot saberse que vé á ferhi aquí?

Hi ha qui 's pensa, que s tracta d' un pare irascible, y esporuguit li contesta...

—M' estava mirant aquesta casa—la en que viu don Hipólit—per fermen una d' iguala.

—¿De modo que vosté conta ab fondos?—li pregunta allavors lo marit de D.ª Elena.

Y l' interpelat, introduhint las mans fins al fondo de las sevas butxacas, exclama:

—¡Sí, senyor!

—Donchs, vagi al fondo, home. ¿Quina noya preten vosté? ¿La Paca, la Pona ó la Lola?

—La que li fassi menos falta.

—Vosté mateix; trihi... m' es igual.

—Donchs... La Paca, porque á mí m' agradan las morenas.

—¡Deu li conservi 'l gust! ¡A mí m' han fet patir molt!

—¿Vol dir que donya Elena, que també ho és?...

—No, home, no; ¿comprén?...

—¡Entesos!

—Donchs, no se 'n parli mes, jove simpátich. L' espero avuy á postres, y de *sobremesa* faré la presentació á la familia.

—Sentiría abusar...

—Fassi compliments, y 's quedarà per vestir imatges. Miri que ja n' hi ha mes de doscents que me l' han demanada... Los homes han de ser corridos, com jo... que á la meva joventut hi fet tronar y ploure.

—¿Que feya calendaris?

—Ca, home, altrás cosas feya... y encare ara, ara... cada nit me trobará á l' Eden-Concert... ¡lo género flamench m' entussiasma!

—¡Deu li conservi l' afició!

—Y es clar, bon amich. Aixó es una garantía pe 'ls promesos de las noyas. Poden festejar sense testimonis ridículs y fastidiosos. ¡Una verdadera ganga! ¡Aquets pares que s' están sempre vigilant la *parella enamorada*, mereixerían que 'ls fusellessin! Sobre tot demostran tenir molt poca confiansa en sas fillas y... Home, la mare de la Elena, era insoportable... 'ns feya guardar una *honesta* distancia... y encare entre mitj s' hi posava ella y un gos de Terranova que va criarlo ab biberón.

—¡Apreti, modelo de pares, salvació dels enamorats!

—¡Ah! 'm descuydava de dirli: á la meva dona tampoch li agrada fer l' estaquirot, y cada nit baixa á la tenda á fer la bescambrilla ab quatre vehinas. ¡Aixó sí, quan jo arribo del Eden, á las dos de la matinada, s' acaban las garantías constitucionals... *no se permiten grupos... cada mochuelo á su olivo...* ¿m' entén?

—¡Un' altra abrassada, pare carinyós é *inconmensurable*, áncora dels Romeos y Julietas de la época present.

—Apreti, jove, y tinguem pe 'l seu segon pare.

Y don Hipólit apreta tan fort, que 'l jove se sent cruixir las costellas.

Alguna vegada lo marit de donya Elena, s' ha tirat una planxa.

Per cap d' any, no, era pe 'ls Reys, no, era per Sant Antoni dels Ases... va veure un tipo que 's passejava per devant de casa seva.

Don Hipólit, seguint la costum, va interpelarlo:

—Acolti, jove simpátich ¿sab que 'm fa pena?

—¿Y aixó?

—Ja fa dos horas llargas que s' está passejant, ab la vista fixa á n' aquella casa. ¿Vosté busca alguna cosa?

—Segurament.

—Y no es, la perduda, no. ¿Qué busca?

—Si li digués, tant sabría vosté com...

—No vulgui dissimular. Tinch lo dó de penetrar al interior de las personas. Vosté ve per la Paca, la...

—¡La Paca! ¡Sí! ¡La Paca! ¿Ahont es?

—Calma, jove. Es á casa.

—¿Y ahont es á casa de vosté? Aquí devant, quart pis, quarta porta.

L' interpelat, va dirigirse mes que depressa á l' habitació de don Hipólit. Aquet va seguirlo treyent un palm de llengua y dihent, mentres pujavan la escala: «No vagi tan depressa, fill meu, que ja la quedarà temps per tot».

Prompte va saber que aquell tipu anava en busca de la Paca, la seva muller, que li havia fugit ab un obligacionista del ferrocarril de Fransa.

Un altre cop va pasarli un cas semblant, ab un agent de policia qu' anava en busca d' un timador, á quin timador per mal nom li deyan *la Pona*.

Calculi ara 'l lector, com han de conduhirse las fillas d' una dona que fá la bescambrilla ab las vehinas, mentres las noyas festejan y d' un home que s' entusiasma ab lo género flamench.

Jo no mes puch dir, per referencia, que la gran

festeja al menjador, la mitjana al rebost, y la petita al quarto dels mals endressos.

¡Y que vagin sonant los músichs!

¡Aqueixa familia necessita aná á la *Santa Missió*, com lo pá que 's menja!

Així m' ho deya, una bona senyora que viu al pis de sota, qui va anyadir per ponderarme los homes que visitan á las fillas de donya Elena «Miri, jo fins que vaig estar en l' *intrínquilis*, me creya que don Hipólit allistava voluntaris per' Cuba».

A. GUASCH TOMBAS.

L' AMOR DE MARE

NOTA SÈRIA

VERMELLS los ulls, y com 'l soch encesos;
de tant plorar las galtas escaldadas,
prop del Moll, apartats de tot bullici,
una dona, ab son fill está abraçada.
—«¡Malehida eixa guerra!»—diu la pobre
tot broilant dels seus ulls, un mar de llágrimas.
«¡Malehida eixa guerra, que m' allunya
sens pietat del fillet de mas entranyas!
¿Qui sab si 't veuré mes, fill de ma vida?
Mes no; no vull que 't moguis. Soch ta mare
y avants de que t' arrenquin del meus braços...
¡tindran que trepitjarne 'l meu cadavrel
¡Oh, no! Tu no 't mourás; jo soch qui 't guardo;
y en que ho mani la Lley, forçis no 'm mancan
perque siguin mas unglas ta defença;
y si ab ellas no basta... ¡já mossegadas!
—¡Mareta del meu cor, la mes volguda—
diu son fill, ab afany de consolarla.—
Calmeu vostre dolor; tingueu en compte,
que d' altres fills de mare, també en marxan.
¡Mireulos! van cantant, y sols esperan
entrá en combat per defençar la Patria.
Deixeu que vagi ab ells; valor me sobra
per afrontar del enemich las balas.
Calmeu donchs, vostre enuig; mimveu la pena,
que prest sera 'l retorn...

—Pero... ¿y si 't matan?

—¡Oh, no! Deu no voldrá tanta desdítja,
las vostras oracions servents, m' amparan...

—¡Fill meu! ¡Fill del meu cor!...

—¡Mareta meva!

Després vindran uns jorns de mes gaubança...

—Espera...

—No pot ser, per mes que ho vulgui;
ja tots estan formats...; la nau m' aguarda,

—¡Valor!..

—¿Y, ets tú, qui ho dius? No m' abandonis...

—¡Adeu siau!

—¡Fillet, de la meva ànima!

Y 'l jove, deslligantse d' aquells braços
que 'l retenen, corrents empren la marxa.

Lo barco 's va allunyant. Entre la boyra,
y 'l negre fum espés qu' arreu s' escampa,
s' ovira un mocador qu' al ayre vola;
y al veure 'l, sanglotant la pobre mare,
esclama ab greu dolor: ¡Adeu per sempre!
y fent un gros sospir, cau estirada.

LLUÍS G. SALVADOR.

DESITJOS

Un criminal.—Ser súbdit nort-americaná.

Un poeta.—No patir gana.

Un lladre.—Ser concejal.

Un casat.—Qu' els companys no li fassin gayres visitas.

Un solter.—Trobar una dona... de *totas prendas*... de
totas menos la de la sogra.

Un pobre.—Salut y pelas.

Un rich.—Salut... y los anys de Matusalém.

Una casada.—Qu' el home treballi de dia y... descansi
de nit.

Una soltera.—Arreplegarne un... qualsevol

Una raspa.—Qu' al seu mitj llimó (1) el fassin... coronel.

Una beata.—Ana al cel... y á la victoria tot sovint.

Un que ven diaris.—Que cada dia s' ensorrin pobles,
que hi hagi guerras ó que 's pronuncihin discursos.

Un sereno.—Que quan se necessiti al metje ó á la lleva-
dora sigui al mitj dia.

Vostés.—Que no 'ls donguin *latas* com aquesta.

Un servidor.—Que 'm publiquin aixó.

VICENTÓ.

MAY MES

JA ho veus, ja estás plorant ta antiga culpa
comensas á sufrir,
amarch será ton plor, llarga ta pena,
que negre ton destí!
Deshonra que 't va alçar avuy t' humilla
y 't abandona 'l mon,
amor que vaig sentir 'vuy m' abandona;
no puch aymarte jo!
Un jorn fou bell ton cos, ta ànima bella.
amor te vaig donar:
llavors eram felissos; sense enveja
gosavas tu estimant.
Mes del vici lo brill va enlluhernarte
rica volgueses ser
y al mon ton cos, infamel abandonares
y ell 't va rebre be...
Avuy no es res ton cos, res ta bellesa
y 't mina 'l desconhort
y avuy dius que m' estimas, dius que torni
si ja no t' aymo, no!
En va es qu' ab ton plor vulguis commourem,
mon cor vares llansar,
y una cosa que 's llansa es de qui ho troba;
qui sab qui 'l va trobar!
Mon suplici va serne ta deshonra,
mes tu ho vares volguer...
Viu per sufrir, no 'm aymis, malaheixme
també 't malahiré!

SALVADOR NOVELL.

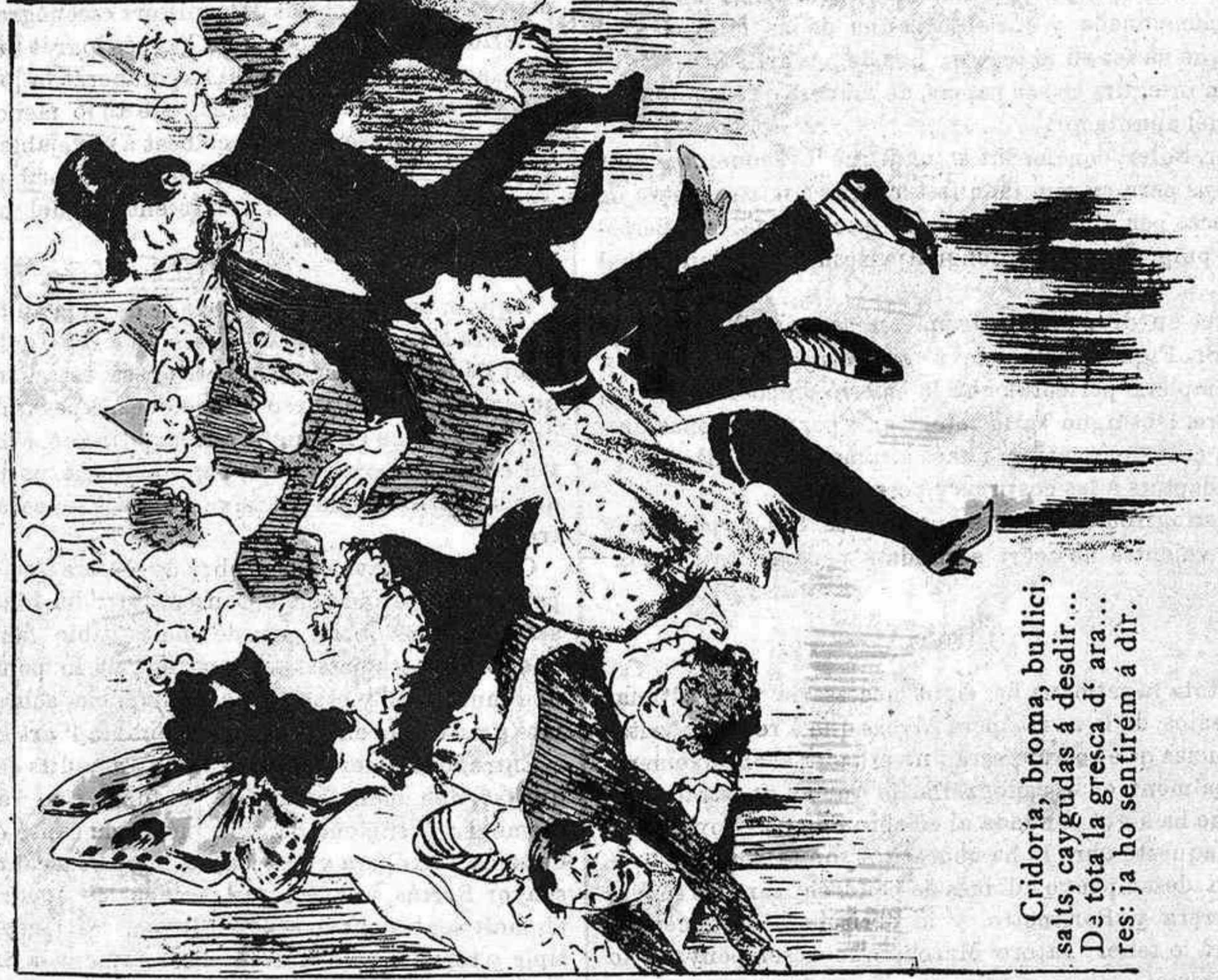
(1) No sempre ha de ser mitja taronja.

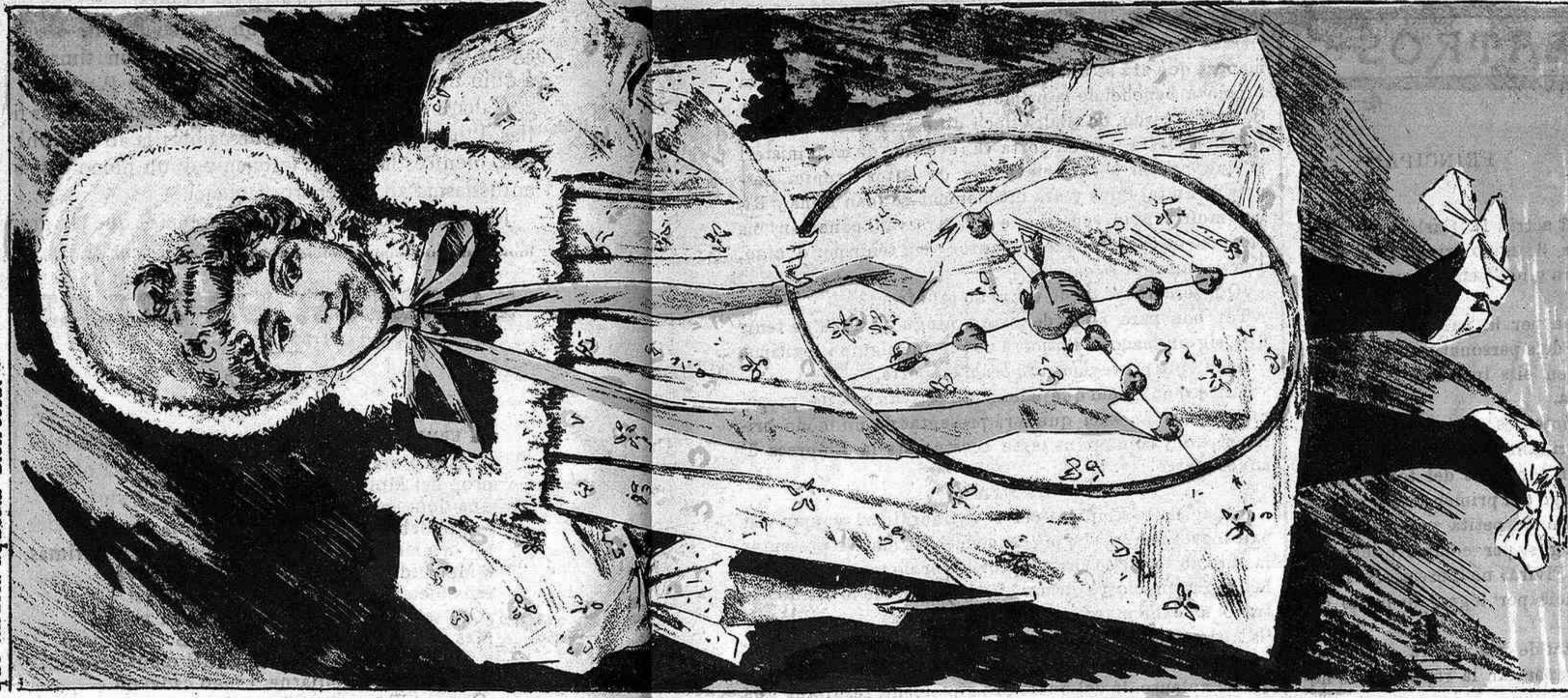
Tants mascaróns y ni un sol que vagi de Romeu de las sombras! Y tant éxit que tindria aquesta disfressal.

¡Qui trenca, pagal... ¡Sort que no mes s' ha trencat la pisa!

Cridoria, broma, bullici, salts, caygudas á desdir... De tota la gresca d' ara... res: ja ho sentirem á dir.

¡Ah! sanguinari bebé qu' ab los cors estás jugant ¡Lo qu' es jo, no 't pago ré! ¡No t' hi porto al restaurant!

PRINCIPAL

Pera benefici de la eminent actriu D.ª Carlota de Mena, tingué lloch l' estreno de un drama original de lo reputat escriptor D. Conrat Roure y lo célebre paisatjista don Modest Urgell.

La nova obra se recomana per la pulcritud del llenguatge, presentació acertada dels personatjes, estudi concienzut de las passións que en ells imperan y maestría en la trabasson de la mateixa.

Natural era que ab tants notables alicients tingués lo drama *Passions funestas* un brillant éxit, y en tindria mes si 'ls autors despossehits per complert del temor de la crítica volguessin retallar algo del primer acte y modificar lo final de la obra, ja que ab petita variant podria quedar sumament humá y á gust per complert del auditori, puig á la protagonista «Elvira» no li precisaria fer lo sacrifici que fa de sa existencia per' lograr lo perdó del seu marit.

Dels personatjes, está pintat de ma mestra lo ja citat, «Elvira», que ell sol bastaria per dar la reputació de notable autor dramátich al Sr. Roure, si ja no la tingués lograda en altras produccions.

En lo desempenyo s' hi distingí la Sra. Mena en la «Elvira» mencionada y que resulta una de las millors creacions que ha fet en lo teatro. Los demés artistas se veyan estavan insegurs en sos papers, de manera que semblavan l' eco del apuntador.

Al Sr. Soler, concienzut actor y que 'l reconeixem sens rival, 'ns permeterém manifestarli que á nostre veure ha equivocat per complert l' accent que dona al seu personatge, puig ab aquell llenguatge resulta un municipal averiat.

També en dita nit s' estrená un saynete del conegut autor Sr. Figueras, titulat *Las espardeñas de ca 'n Titus*, que compleix perfectament la missió imposta, aixó es, fer riure. Obtingué satisfactori éxit per sas escenas animadas, cult llenguatge y xistes altament cómichs y oportuns, adaptats á las costums y personatjes.

Se distingiren en lo desempenyo los Srs. Capdevila y Goula, vejentse ab acert secundats per casi tots los artistas.

LICEO

Casi tota la setmana ha sigut necessaria pera ultimar los ensajos de la nova ópera *Nerone* que á resultar vritat las noticias que corran, será un verdader aconteixement, principalment en escenografía, lo que no es estrany, sabent que ha sigut confiada al célebre Soler y Rovirosa y que en aquesta obra hi ha abocat tot son talent.

En lo desempenyo además de pendrehi part las senyoras Carrera y Borlinetto, y lo baritono Puiggener, hi debutará lo tenor Ettore Marchi que desempenyarà lo protagonista.

Celebrarém que *Nerone* ompli las arcas de la Empresa, puig los sacrificis que ha fet, en resultan mereixedors.

ROMEA

Res de particular hi ha hagut durant la passada setmana y si bé pera dimars estava annnciat l' estreno de una comedia *traduhida ó arreglada* ab lo titul de *Lo crim del carrer de las Moscas*, s' ha anat aplasant de dia en dia, de manera que ara se diu que fins demá divendres y en la funció á benefici de la primera actriu de caracter donya Conxa Pallardó, no tindrà lloch dit estreno.

Com aquesta *joya* en porta va revestida de molt misteri ja que primer s' anunciava com de autor anónim, després d' un tal Pous y ara últimament de Joan Pons y Ribas (molt senyor seu, y que á casa seva 'l coneixen) 'ns fa furtó de plagi y que son autor deu tenir por d' algo, que vol amagar sa cara.

¿Qui será que s' ha de veure ab tal afront?

Tot bon pare no ha de teme á ningú pe 'l fet de tenir fills, siguin macos ó lletjos, á no ser que siguin illegitims.

Nada, que preveyém *roba bruta* en porta.

Entre tant sabém que adelantan activament los preparatius pera *Ló nuvi* que será presentat de un modo brillantissim y com no 'ns tenia acostumats la Empresa d' aquet teatro.

NOVETATS

Afalagada la Empresa per l' extraordinari y may vist éxit lograt per *Los dos pilletes* concebi la idea de presentar la obra ab tot lo decorat exprofés, per lo tant además de las dugas preciosas decoracions que desde lo dia del estreno s' exhibeixen en los quadros sisé y seté, desde 'ls últims dias se presentan novas las dels quadros primer, segon y quart, que han sigut rebudas ab extraordinari aplauso, la del quart principalment, resultant una nova mostra del talent del Sr. Moragas, que tant per la rica perspectiva com per l' acert ab lo colorit, li bastaria pera colocarlo al costat dels millors escenógrafos, si ja en anteriors obras pictóricas no hagués lograt tal galardó.

En las ditas decoracions hi ha colabrat lo jove Sr. Alarma, deixepre del Sr. Moragas, que ab lo mencionat honra ja al seu professor, y s' ha colocat á envejable altura.

Pera demá anuncia lo seu benefici lo primer actor senyor Muñoz ab la 82.ª representació del popularissim drama *Los dos pilletes*.

TIVOLI

Aqueix teatro ha donat nova fé de vida ab la *ressurrecció* de la ópera catalana *La cova dels orbs*, del mestre senyor Sánchez Gavagnach. Dita ópera, estrenada fa mes de quinze anys en lo Circo Barcelonés, á pesar del extraordinari éxit que en aquella época obtingué, s' havia deixat per complert arreconada, per lo tant no es d' estranyar que la *reprisse* de la mateixa revestís lo carácter de estreno.

Com se tractava de una obra de mestre que tant per sa pericia demostrada en lo Conservatori del Liceo, com per sas conegudas obras, gosa de indiscutible fama, dit está que lo aissapte passat se congregá en lo popular Tivoli una numerosa y escullida concurrencia, sobressurtint lo mes granat que entre nosaltres compta l' art lírich.

Entre los números que sigueren aplaudits en lo primer quadro, deu mencionarse la sinfonia, que resultá notablement instrumentada, una inspirada cansó que serveix de tema á la ópera y que sigué molt ben cantada per lo senyor Borrás, una sentida romanza de tenor, que cantá ab molt sentiment lo senyor Blanc, un inspirat duo de tiple y tenor que cantaren discretament la Sra. Castillo de Tubau y lo Sr. Blanc, y també lo grandió concertant que valgué una justa ovació á artistas y al autor, qui sigué frenéticament aplaudit.

PRONÓSTIGHS DE CARNAVAL

Y á alguns jovenets ¡ay filla!
—que d' home no 'n tenen res —
ensenyant la pantorrilla
boy disfressats de bebés.

Podrán veure á mes d' un crach-
venent, per ferse 'l graciós,
pastillas per' l' estomách
y carmetlos per' la tos.

Abundarán las pollitas
qu' armant un gro: guirigay
anirán de Viejecitas
com la de l' Echegaray.

Los que fan lo Carnestoltas
lluhint á la esquena un anunci
continuarán donant voltas
prenent la teyna á n' al nunci.

Y á algun aschanti 's veurá,
qu' ab un humor envejable,
á sa muller pintará
tot lo que tinga pintable.

Lo segon quadro, compost de la gran escena de barítono y la tempestat hàbilment desenvolupada per la orquesta arrebatada per complert al públich, contribuhinhi l'efecte extraordinari escénich y la perfecta execució que hi doná lo barítono senyor Romeu.

En sa obra lo senyor Sánchez se mostra admirador de la escola alemanya y si 's considera la época del estreno, diu molt en favor de dit compositor, puig en aquella época contava encare pochs adeptes.

Creyém que *La cova dels orbs*, donará grans rendiments á la Empresa.

CATALUNYA

Dimars s' estrená *El primer reserva*, sarsuela de Sanchez Pastor ab música de Torregrosa y Valverde (fill), que obtingué escelent éxit per la abundancia de xistes que té y que d' un modo molt particular feren sobresurtir los Srs. Cerbón y León, que hi están inimitables.

La música sense ser tan notable com lo llibre, se fa bastant recomenable haventhi lo consabut *schotichs*, pesa imprescindible, tractantse de la col·laboració del mestre Valverde.

El primer reserva, després de *La viejecita*, es l' éxit de la present temporada.

GRAN-VIA

Ab la coneguda y popular ópera *Carmen*, del malográt compositor francès Mr. Bizet, debutá lo quadro de ópera, organísat per lo Sr. Güell, y tant la Sreta. Ortega (protagonista) com lo Sr. Brotat «Don José» y Capsir «Escamillo» obtingueren molts aplausos, deixant per complert satisfeta á la concurrència. La Sreta. Bonoris s' encarregá de la «Micaela», personatge en que ab tot y no ser adaptat á sa escola de cant, se feu justament aplaudir.

La mise en escena, digna de un teatro de primer ordre.

La companyia de sarsuela cada dia agrada mes, debent fer especial menció de la Sreta. Bonoris, que principalment en *El cabo primero*, hi logra una ovació per la maestría ab que canta la difícil *aria* del segon quadro. Nosratifiquém en que dita tiple es de lo millor que ha vingut en nostros teatros explotant lo *género chico*.

També ab justicia se fa digne del aplauso lo Sr. Casas en *La banda de trompetas*, en que hi intercala una perfecte y acertada imitació dels mes celebrats actors espanyols.

UN CÒMICH RETIRAT.

Caixaladas

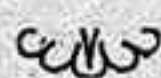

S' ha casat la Conxa l'empírich
ab l' apuntadó del Lírich
y ara n' es la Concepció...
Conxa del apuntadó.

Lo ceré de ca 'n Barnil
qu' es lo ceré mes tranquil
que hi ha sobre de la terra,
molt sovint sa feyna esguerra
perque segons diu en Prats
surt sempre ab *ciris-trencats*.

MANEL BENET.

CANTARELLAS

Desde 'l dia que 't vaig veure
que no paro de plorar
perque tu y la teva mare
tres duros me vau robar.

Aquell bes que vaig donarte
tan recargolat va ser,
que sentint' ho lo teu pare
nos ompli als dos de bolets.

MIQUELÓ MASQUET RASCLE.

Un capellá de Vitoria, modelo de curiositat, puig estava netejant un altar de la iglesia d' un poblet de la vora de dita població, va caure, anant á topar ab un entarimat que va reventarse ó poch menos, baix lo pes del clergue, que á la qüenta es alt y gros com un Sant Pau.

Per miracle lo sacerdot no va ferse gayre mal, perque va caure... de peus, com los gats, y per miracle també al reventar l' entarimat va deixar al descobert 150 napoleons, un cálzer d' or, dos ánforas d' or y plata y altres objectes de valor.

¡Res; que sota l' entarimat hi havia tota una argentería!

De caygudetas així,
en faré de bona gana,
si Deu m' ho vol concedí,
sis ó set cada setmana.

La distingida Societat *Centro Cómico Lírico*, ja ha anunciat los balls de máscaras que en la present temporada de Carnaval donará en la espayosa sala del teatro Novetats en los días 1, 12 y 19 del próxim Febrer.

Com ja es sabuda la reputació que entre la escullida societat barcelonina gosa dita Societat, aixís com també los balls que dona, que resultan ser la verdadera atracció del Carnaval, no es estrany lo verdader regositj que dit anunci ha causat y ab l' afany dits balls que son esperats.

Per altra part, sabém que la Junta Directiva se prepara á fi de que los del present any aventatjin á los passats.

L' acreditat litógrafo d' aquesta capital, Sr. Bobes, ha tingut la galantería de remetre'ns un cartell almanach pera lo present any, ab que obsequia á sos clients.

Dita obra que es un notable treballi tográfich y en qual centro hi ha lo mapa d' Espanya á relleu es una nova

mostra dels graus d'adelanto en que está la litografia en Espanya; per lo tant felicitem al Sr. Bobes per sa labor y li agrahim la deferencia ab que 'ns ha distingit

✱

Llegim que moltes senyoras han comensat la bona costum de presentarse á la platea del teatro Real de Madrid sense sombrero.

Y las nostras estimadas barceloninas ¿qué pensan? ¿Quan se 'ls treuran aquets barrets que son causa de la nostra desesperació?

A la primera que 'ns complagui, li prometo una abraçada.

¡Una petita abraçada de gratitut... sense malicia!
Pero si la *tal* es lletja, no hi ha res de lo dit.

✱

Un vehí de Tafalla, poch aficionat á molestar-se pe 'ls altres, en la fulla que va rebre pera que hi fés constar si era apte ó no pera ésser jurat, va posarhi, en la casilla d'incapacitat: «¡Quebrado.»

¿Y saben per qué?

Perque, segons sembla, 'l vehí de Tafalla fa temps que pateix de trencadura, y al veure en la esmentada fulla ahont se llegeixen las causas que determinan la incapacitat, que la causa 5.ª deya: «Los quebrados... no rehabilitados» va reflexionar y va dirse: Jo soch trencat... y no m'hi pogut curar la trencadura... donchs, no serveixo per jurat.»

Y ara diguin: ¿no es vritat qu' aquet vehí que 's figura que 'l lliura la trencadura... surt ab un ciri trencat?

✱

De las companyias de ferrocarrils, qui s' en fia ja es prou cándido.

Jo, quan haig de viatjar, ho faig ab tartana... ó á peu, que surt mes barato.

L' altre dia, á causa dels desperfectes ocasionats per las plujas en la via ferrea, los viatjers d' un tren tingueren de baixar á Sant Sadurní, no sense que 's fés públich que 'ls bitllets servirian pera quan pogués efectuarse 'l viatge. Pero es alló: las paraulas lo vent se las emporta... y quan los esmentats viatjers se trobaren altra volta *embarcats* se 'ls exigiren altres bitllets, y 'ls que no volgueren afluixar la mosca, tingueren de baixar á la forsa á la estació de Cornellá... ahont van fer constar la seva protesta en lo llibre de reclamacions.

¡Protesta, eh? ¡Com si diguessim un pegat en un banch!

Torno á la meva: jo viatjo en tartana... ó á peu, que surt mes barato.

✱

La Junta Directiva de la societat titulada *La Tranquilidad* está fent extraordinaris preparatius pera los balls de máscaras que celebrará en los días 1 y 12 del próxim Febrer en los salons de dita societat, carrer Aurora, 12, primer.

Lo programa anirá á cárrech del Sr. Serra, director de la reputada orquesta *La Unión Artística* de Granollers.

✱

Devant de la Caixa d' Ahorros:

—¿Y doncas Sr. Rufart que ve á retirá 'ls dinés?...
—¡Ay! amich va á mala part: Jo no puch retirar mes... que 'ls cops que *retiro*... tart.

✱

L' altre dia á Madrid va celebrarse un combat entre alguns toreros y polissonts, eixintne ferit de gravetat lo matador de toros, *Gavira*.

Sempre val mes que la policia las emprengui contra 'ls toreros, que contra 'ls estudiants.

D' aquet modo 's barallan valents ab valents.

Es alló: de potencia á potencia.

Tant n' hi ha per donar com per pendre.

Ara ha rebut en *Gavira*; demá sentirem dir qu' un polissont ha mort d' una estocada fins al punyo.

¡Y visca l' espectacle nacional... y la civilisació de la policia!

✱

L' arcalde d' un dels poblets vehins, perjudicats per las inundacions s' ha dirigit en ofici al alcalde d' aquesta ciutat, dihentli: «Que la forsa de las ayguas, se li havia emportat un pont, y que li estimaría, si acas 'l pont desertor, venia á parar en aquet terme municipal, que li enviés desseguida.»

¿Se tracta d' enviar un pont? ¡Aixó es cosa senzilla!

Senyor alcalde, si 'l pont ha vingut á visitarnos, tórnil á son amo per paquet postal.

O per telégrafo; com conegui.

Un pont pot enviarse de mil maneras... hasta portantlo á la butxaca.

✱

La distingida societat *La Camelia* celebrará 'ls seus balls de máscaras los días 1, 12 y 19 del próxim Febrer; ab la mateixa esplendidés y condicions dels anys passats.

L' adorno del saló está confiat al adornista Sr. Viñals, y la execució del programa correrá á cárrech de la reputada orquesta «La nueva artística.»

✱

Un pou *mort*, existent en Sant Gervasi y que servia de depósit d' ayguas brutas, s' ha convertit á causa de las últimas plujas en rich manantial d' aygua ferruginosa.

Aixis ho llegim en un colega.

Bueno; d' aquest manantial que 'n begui qui vulgui.

¡Nosaltres per ara, no tenim ganas d' agafar lo cólera.

Veyam si algun dia per art de biribiqui-birloqui 'ns trobarem un nou Vichy en lo quarto mes reservat de casa!...

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL·LUSTRAT Y LITERARI
PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre.. . . .	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »

NOTA.—Tota reclamació podrà dirigir-se á l' Administració y Redacció del periódich

6, SANT RAMON, 6.—BARCELONA

Representants exclusius en la República Argentina:

FRANCISCO GRACIA y C.^a

Kiosko Plassa Monserrat, cantonada Buen Orden y Moreno

LITOGRAFÍA BARCELONESA

de **Ramón Estany**

6, Sant Ramón, 6. — BARCELONA

UNA MATUTERA-MASGLE

—¿Qu' es aixó que li penja?
 —Vaig á tornar la feyna.
 —De bona gana l'acompanyaria.
 —(¡Ay beneyt! ; Si ho sabías que ja hi sigut viudo cinch vegadas!)

SECCIO DE TRENCA - CLOSCAS

XARADA.

—Sexta-quatre-tres, memórias
 quarta tersa Paca.
 —¿Ahont
 l' ets vista?
 —Sis tersa dugas-
 tres quarta primera Roch
 ab lo seu promés.
 —¿Promesa
 ella, dius?
 —¿No ho sabs?
 —No, no.
 —Donchs, creume, n' es; y ab un jove
 que á mes de tení un bon dos-
 tres cinch, te una gran total
 invers-ters carrer del Bot.

F. MAS ABEIL.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8—Carrer de Barcelona
 4 7 3 7 8 1 2— « «
 3 5 1 7 3 4— « «
 2 1 7 4 7— « «
 3 2 1 7—En lo mar.
 6 7 8—Part del cos humá.
 8 5—Nota musical.
 6—Consonant.

M. VANTÓLRA.

TARJETA

Don Joseph Soler
 — Girona, setanta vuit —
 BARCELONA

Formar ab las anteriores lletas, de-
 gudament combinadas, quatre pobla-
 cions de Catalunya, un nom d' home
 y altra de dona.

JOSEPH SOLER.

ACRÓSTICH

* . . . . .
 * . . . . .
 * . . . . .
 * . . . . .
 * . . . . .
 * . . . . .
 * . . . . .

Sustituir las estrellas per lletas,
 de modo, que llegint de dalt á baix,
 donguin un nom d' home en diminuti-
 tiu, y ab aquestas lletas compondrer

altres noms de dona, que correspon-
 guin als punts segors s' indica.

MATEO NOELLE Y AYMÁ.

GEROGLÍFICH

D
 L I K K K
 D I
 V I I L O
 P I X

P. BARGALLÓ (à) RUSQUILLA.

SOLUCIONS

À LO INSERTAT EN LO NÚMERO 400

Xarada.—A-na-cte-to.
 Pasatemps.— Te Re sa
 Ma ria
 Ma rta
 Ro sa
 AN tonia
 MA tilde
 Baldufa numérica.—Crispulo.
 Tarjeta.—Vallbona, Tordera, Gadesa.
 Logogrifo numérich.—Pilar.
 Geroglífich.—Un any te dos semstres.